

Razne stvari.

Naše slike.

Dolžni smo poseči nekoliko nazaj in pojasniti dve lepi sliki, ki smo ji objavili na str. 424 in 425 tega lista. Kažeta nam dva velika reliefa, katera je izdelal znani akademski naš kipar g. Ivan Zajc. Znani, pravim, zakaj v listu smo že objavili sliko njegovega reliefa „Sveta družina“ (l. 1895., str. 360). — V prvi sliki „Jutru“ opazujemo te-le stvari: Srednji angelček drži v levi roki košček papirja, na katerem je napisana jutranja pesem, z desno roko pa si „bije“ takt, ker poje, zroč v nebo, Bogu jutranjo pesem. Njegov levi tovariš škropi rožice z jutranjo roso, desni pa trosi na zemljo seme in sicer v pomladi, ki je jutro leta. Na vshodu pa plava jutranje solnce in pošilja rožicam prve žarke. — Druga slika nam kaže relief „Večer“. Vsa skupina izraža mir in počitek, ki nam ga prinaša večer. Srednji angelček blagoslavlja z desno roko vinsko trto, v levi pa drži oljčno vejico — znamenje miru. Njegov levi ljubznivi spremljevalec sladko spava, saj prihaja tudi že noč, kakor nam kaže luna in mrkli obrisi cerkve v ozadju. Tretji, desni (na levisi ogledovavčevi) angelček pa ima v roki čašo vina, kar izraža večer leta ali rodovitno jesen. — Poleg teh posameznostij treba opazovati tudi soglasje v obeh skupinah, lepoto in blaženstvo, ki se zrcali na teh karakteristično določenih obrazkih, in neprisiljeno simboliko. (Reliefa sta dolga skoro 2 m in 1 m visoka). — Mnogo lože umevamo „Sv. Trojico“, katero nam predstavlja današnja slika na str. 505. Izražena je jednota božja v treh osebah, moč in veličastnost božja, oblast nad vsem stvarstvom. Posebno skrbno je izdelan Sin Božji. Vsi trije reliefi so izdelani za župno cerkev v Krškem, kateri bodo (z dvema drugima vred, kateri objavimo prihodnjič) prava krasota.

Danes predočujemo čitateljem mojstersko delo še drugega domačega umetnika, namreč doprsni kip Prešernov, ki ga je v marmorju izdelal l. 1895. Al. Gangl.

O tem krasnem kipu so pisali že drugi. Tudi vemo, da bi se zastoj prizadevali povedati o kipu kaj več, nego pravi naša slika. Rečemo le to, da je naš umetnik ustvaril idealno podobo Prešernovo, kakršnega si je namreč mislil on kot mojstra-pevca slovenskega. Ni pa delal samo iz domišljije, temveč se je naslanjal na pravi pesnikov portret. — Ne bi mogli bolje poslaviti petdesetletnice in stoletnice Prešernove kakor s to sliko. Da bi pač mogli večkrat objaviti kaj takih del!

Iz belokranjskega besednega zaklada.

(Priobčuje I. Šašelj.)

III.¹⁾

- Barovit.** *adj.*, poln bara; letošnje žito (proso) je jako b.
- Bartol**, a, Jernej; zanimivo je, da tu še ne poznajo Jerneja.
- beljānek**, a, *m.*, belat; gl. „Dom in svet“ 1896, str. 128.
- bodnja**, e, *f.*, bodenje, das Stechen.
- boren.** *adj.*, zboren; borno vino.
- brebĕrina**, e, in **breberovina**, e, *j.*, breberin, gl. „Dom in svet“ 1893, str. 431.
- brādlišče**, a, *n.*, toporišče pri bradlji.
- brašnjar**, a, *m.*, kdor brašnjo nosi.
- brbučkati**, krkljati, brbrati; vino brbučka.
- brenda**, e, *f.*, brenta.
- brinjevka**, e, *f.*, brinjevec.
- brklja**, e, *f.*, ostrva.
- berlukati**, berlati.
- brnkice**, *f. pl.*, tamburica.
- bugariti**, kričati; celo noč so b.
- buta**, e, *f.*, bula.
- cavrati**, čavrati, schwätzen.
- cerklĕtina**, e, *f.*, cerkovina.
- cigljāna**, e, *f.*, cegelnica.
- coprija**, e, *f.*, coprnija.
- čādava**, e, *f.*, čada, črnkasta krava.
- čambúk**, *interj.*, štrbunk!
- čamra**, e, *f.*, psovka stari in počasni ženski.
- čāpsati**, hlastno jesti; prasec č.
- čīniti se**, zdeti se; meni se čīni.
- čōravec**, a, *m.*, človek, ki na jedno oko ne vidi.
- dāleka**, *adv.*, daleko, daleč.
- dānica**, e, *f.*, dnevna plača; služi na dānico.
- debelačina**, e, *f.*, debelačnica.
- debĕlišče**, a, *n.*, turščišče.
- dĕdinje**, a, *n. coll.*, ded, die Stacheldistel.
- dĕgmant**, a, *m.*, (diamant), strelovod; v „Kresu“ l. 1881., str. 358 čitamo iz mariborske okolice za isti pomen izraz dema, kar je gotovo isto kar degmant.
- delamit**, a, *m.*, dinamit.
- delivati**, delovati.
- derāvina**, e, *f.*, die Diarrhōe.
- devetodānka**, e, *f.*, burja, ki piha devet dni.
- divljāstati**, divjati.
- dojedati**, pojedati.
- dolikofati**, z likofom končati.
- domišljāt**, *adj.*, domišljiv, erfinderisch.
- dopitati**, izprašati.

¹⁾ Gl. „Dom in svet“ 1897, str. 158 i dr.